

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะสุขภาพองค์การและประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัด นนทบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารทฤษฎีและเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง และมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัด นนทบุรี” ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากร

ประชากรของการวิจัยในครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัด นนทบุรี รวม 18 โรงเรียน ได้แก่

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501 ถึง 1,500 คน 6 โรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 ถึง 2,499 คน 2 โรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป 10 โรงเรียน โดยเกณฑ์การแบ่งขนาดของสถานศึกษา ใช้เกณฑ์ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้

กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้บริหาร และครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัด นนทบุรี จำนวน 1,819 คน นำมากำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น (level of confidence) 95% ได้กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลจำนวน 317 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของขนาดของโรงเรียน

คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม โดยใช้สัดส่วนจากประชากรต่อกลุ่มตัวอย่าง $1,819 : 317$ ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อยดัง ตารางที่

โรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนที่ 1	27	5
โรงเรียนที่ 2	30	5
โรงเรียนที่ 3	48	8
โรงเรียนที่ 4	79	14
โรงเรียนที่ 5	49	9
โรงเรียนที่ 6	69	12
โรงเรียนที่ 7	61	10
โรงเรียนที่ 8	98	17
โรงเรียนที่ 9	104	18
โรงเรียนที่ 10	136	24
โรงเรียนที่ 11	126	22
โรงเรียนที่ 12	124	22
โรงเรียนที่ 13	132	23
โรงเรียนที่ 14	140	24
โรงเรียนที่ 15	147	26
โรงเรียนที่ 16	133	23
โรงเรียนที่ 17	131	23
โรงเรียนที่ 18	185	32
รวม	1,819	317

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็น แบบบันทึกข้อมูลผลคะแนน O-net และแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ระดับวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน อายุการทำงาน และระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งนั้น

ตอนที่ 2 แบบประเมินภาวะสุขภาพองค์การใน 7 มิติ ของฮอยและเฟลด์แมน (Hoy and Feldman, 2000) ที่เป็นเครื่องมือมาตรฐาน มีจำนวน 44 ข้อ มีค่าคะแนนมาตรฐานการประเมินภาวะสุขภาพองค์การที่ดีและไม่ดี ซึ่งผู้วิจัยได้แปลและปรับปรุงข้อคำถามด้านภาษา เพื่อให้ข้อความมีความเหมาะสมกับบริบทการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยมี ดร. อุทัยย์ กุณินทรประเสริฐ ดร.พรรณี สุวดี ดร.สัมฤทธิ์ ผิวนิม ดร.บุญส่ง หาญพานิช และ น.ท.หญิง ดร.สุวพัทธ์ เวศม์วิบูลย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.8 ถึง 1 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9810

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistic) ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์คะแนนคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามประเมินภาวะสุขภาพองค์การใน 7 มิติ ของฮอยและเฟลด์แมน (Hoy and Feldman, 2000) ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และคำนวณหาค่าคะแนนมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินภาวะสุขภาพขององค์การว่าอยู่ในระดับ โดยมีระดับดังนี้

คะแนนมากกว่า 525	- ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับสูง
คะแนนระหว่าง 476-524	- ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนน้อยกว่า 475	- ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับต่ำ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาคำนวณเพื่อหาค่าภาวะสุขภาพองค์การในทั้ง 7 มิติ ของแต่ละโรงเรียน เพื่อประเมินภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับใด ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามคะแนนมาตรฐานที่เฟลด์แมนและฮอยได้กำหนดไว้

คะแนนมากกว่า 600	-ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนระหว่าง 551-600	-ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับสูง
คะแนนระหว่าง 525-550	-ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ย
คะแนนระหว่าง 511-524	-ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย
คะแนนระหว่าง 490-510	-ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับเท่ากับค่าเฉลี่ย
คะแนนระหว่าง 476-489	-ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย
คะแนนระหว่าง 450-475	-ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย
คะแนนระหว่าง 400-449	-ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนน้อยกว่า 400 -ภาวะสุขภาพองค์การอยู่ในระดับต่ำมาก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะสุขภาพองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ของค่าคะแนนภาวะสุขภาพองค์การที่ได้จากเครื่องมือประเมินภาวะสุขภาพองค์การใน 7 มิติ ตามทฤษฎีของ ฮอยและเฟลด์แมน (Hoy and Feldman, 2000) และค่าประสิทธิผลของโรงเรียนที่ได้จากผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากรดังนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 18 โรงเรียน และขอผลค่าคะแนนเรื่องการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (Ordinary National Education Test: O-NET) ของทั้ง 18 โรงเรียน

2. ทำหนังสือนำถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มตัวอย่าง พร้อมหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยดังกล่าว โดยผู้ที่เกี่ยวข้องและให้ข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างาน/หัวหน้าแผนก ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมตามกรอบการวิจัย และได้จัดส่งข้อมูลกลับให้กับผู้วิจัยตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistic) ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์คะแนนคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามประเมินภาวะสุขภาพองค์การใน 7 มิติ ของฮอยและเฟลด์แมน (Hoy and Feldman, 2000) ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และคำนวณหาค่าคะแนนมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินภาวะสุขภาพขององค์การ ดังนี้

- การให้คะแนนในแต่ละมิติ

มิติที่ 1 ด้านความเข้มแข็งขององค์การ	คะแนนข้อคำถามที่ 1+8+15+22+29+36+39
มิติที่ 2 ด้านภาวะผู้นำด้านกิจสัมพันธ์	คะแนนข้อคำถามที่ 4+11+18+25+32
มิติที่ 3 ด้านภาวะผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์	คะแนนข้อคำถามที่ 3+10+17+24+31
มิติที่ 4 ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร	คะแนนข้อคำถามที่ 2+9+16+23+30

มิตินี้ 5 ด้านการสนับสนุนทรัพยากร คะแนนข้อคำถามที่ 5+12+19+26+33

มิตินี้ 6 ด้านขวัญในการปฏิบัติงาน คะแนนข้อคำถามที่ 6+13+20+27+34+37+40+42+44

มิตินี้ 7 ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ คะแนนข้อคำถามที่ 7+14+21+28+35+38+41+43

- ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
มิตินี้ 1 ด้านความเข้มแข็งขององค์กร	18.61	2.66
มิตินี้ 2 ด้านภาวะผู้นำค้ำจุนสัมพันธ	14.36	1.83
มิตินี้ 3 ด้านภาวะผู้นำค้ำจุนมิตรสัมพันธ	12.83	2.03
มิตินี้ 4 ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร	12.93	1.79
มิตินี้ 5 ด้านการสนับสนุนทรัพยากร	13.52	1.89
มิตินี้ 6 ด้านขวัญในการปฏิบัติงาน	25.05	2.64
มิตินี้ 7 ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ	21.33	2.76

-เกณฑ์ในการหาค่า S.D. ในแต่ละมิติของกลุ่ม

$$\text{SdS มิตินี้ 1} = 100(\text{ค่าที่ได้} - 18.61) / 2.66 + 500$$

$$\text{SdS มิตินี้ 2} = 100(\text{ค่าที่ได้} - 14.36) / 1.83 + 500$$

$$\text{SdS มิตินี้ 3} = 100(\text{ค่าที่ได้} - 12.83) / 2.03 + 500$$

$$\text{SdS มิตินี้ 4} = 100(\text{ค่าที่ได้} - 12.93) / 1.79 + 500$$

$$\text{SdS มิตินี้ 5} = 100(\text{ค่าที่ได้} - 13.52) / 1.89 + 500$$

$$\text{SdS มิตินี้ 6} = 100(\text{ค่าที่ได้} - 25.05) / 2.64 + 500$$

$$\text{SdS มิตินี้ 7} = 100(\text{ค่าที่ได้} - 21.33) / 2.76 + 500$$

-เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าคะแนนภาวะสุขภาพองค์กร

$$\text{ภาวะสุขภาพองค์กร} = [\text{SdS มิตินี้ 1} + \text{SdS มิตินี้ 2} + \text{SdS มิตินี้ 3} + \text{SdS มิตินี้ 4} + \text{SdS มิตินี้ 5} + \text{SdS มิตินี้ 6} + \text{SdS มิตินี้ 7}] / 7$$

มากกว่า 525 - ภาวะสุขภาพองค์กรอยู่ในระดับสูง

ระหว่าง 476-524 - ภาวะสุขภาพองค์กรอยู่ในระดับกลาง

น้อยกว่า 475 - ภาวะสุขภาพองค์กรอยู่ในระดับต่ำ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณเพื่อหาค่าภาวะสุขภาพองค์กรในทั้ง 7 มิติ ของแต่ละโรงเรียน เพื่อประเมินภาวะสุขภาพองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับใด ตามคะแนนมาตรฐานที่ฮอยและเฟลด์แมนได้กำหนดไว้ข้างต้น

ค่าประสิทธิผลของโรงเรียนผู้วิจัยใช้ ค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งกลุ่มเป็น

คะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 2.5 ขึ้นไป - คะแนนอยู่ในระดับสูง

คะแนนอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับประเทศ - คะแนนอยู่ในระดับกลาง

คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 2.5 ขึ้นไป - คะแนนอยู่ในระดับต่ำ

3.การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะสุขภาพองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation) ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของค่าคะแนนภาวะสุขภาพองค์การที่ได้จากเครื่องมือประเมินภาวะสุขภาพองค์การใน 7 มิติ ตามทฤษฎีของ ฮอยและเฟลด์แมน (Hoy and Feldman, 2000) และค่าประสิทธิผลของโรงเรียนที่ได้จากผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net)